

Ljubljana, 3. 5. 2016

Spoštovana gospa predsednica 11. vlade RS Alenka Bratušek!

V Programski skupini SINTEZE-KCD že več kot leto dni teče, poleg drugih, tudi projekt, kako v Sloveniji izboljšati upravljanje z državno lastnino. Po našem prepričanju je prav to eno usodnih vprašanj sodobnih družb, ki je pri nas še posebej neuspešno in slabo reševano. Pripravili smo predlog za spremembo Zakona o SDH, s katerim poskušamo zagotoviti tako večjo strokovnost kot večjo transparentnost sprejemanih odločitev in ga zdaj kot novelo Zakona o upravljanju SDH poskušamo uvesti v parlamentarno proceduro.

Druga razsežnost tega vprašanja je seveda gospodarjenje z bankami in znotraj tega proces sanacije naših bank, kjer še danes ostaja mnogo vprašanj zamegljenih in brez pravih odgovorov. V SINTEZI-KCD poskušamo na vsaj nekatera od teh vprašanj dobiti odgovore od ljudi, ki so sprejemali ključne odločitve. Zato smo se odločili, da o nekaterih zadevah povprašamo tudi vas, ki ste vodili vlado v tistih, za Slovenijo nedvomno pomembnih in krutih časih. Prav sanacija bank je bila po mnenju večine strokovnjakov, ki niso vpeti v aktualno politiko, izpeljana na sporen način. Pri tem ne mislimo samo na spornost nekaterih posameznih odločitev, kot so ustanavljanje »slabe banke«, določanje vrednosti vanjo prenešenih zavarovanj za slabe terjatve in lastniških deležev podjetij, iztiskanje malih solastnikov bank itd., temveč na posledice, ki še danes omogočajo odtujevanje teh deležev po nerealnih (likvidacijskih) cenah. Nekaterih odločitev SDH in DUTB pač ne moremo razumeti drugače kot plenjenje slovenskega razvojnega kapitala.

Po splošnem prepričanju ste takrat, ko ste oblikovali svojo vlado, nekako podedovali tudi odločitev o ustanovitvi DUTB, verjetno tudi (morda ne dokončen) spisek 15 podjetij, ki jih mora Slovenija »privatizirati«, mogoče tudi že dane obljube o prodaji NKBM in NLB.

Da bi razjasnili te dogodke, vas naprošamo, da nam odgovorite na nekaj vprašanj, ki sledijo spodaj. Posebej bi želeli poudariti, da s temi vprašanji ne iščemo »krivcev« za sporen, za Slovenijo nedvomno katastrofalno škodljiv proces sanacije, temveč bi si radi odgovorili predvsem na vprašanje, koliko so bile na ta proces vezane odločitve avtonomne odločitve slovenske politike, koliko (in od koga) pa vsiljene iz zunanjih finančnih in političnih centrov (in katerih).

K sodelovanju na tem projektu smo povabili nekatere največje poznavalce obravnavane tematike. Z njihovim ekspertnim poznavanjem tematike ter dokumentiranimi argumenti in vašimi odgovori bomo poizkušali dojeti in predstaviti proces in dogodke, ki so vodili k pravitakemu načinu.

Prosimo, da nam, kolikor je mogoče natančno, odgovorite na naslednja vprašanja:

- a) Zakaj je vlada spomladi 2013 svojevoljno in brez sklepa skupščine (baje na zahtevo Evropske komisije – koga konkretno?) razvrednotila delnice NKBM tako, da je izdala 100 milijonov delnic z vrednostjo 0,99 EUR in 185 milijonov delnic z vrednostjo 1,3 centa ter jih je s to inflacijo števila razvrednotila, iztislila druge delničarje NKBM?
- b) Zakaj je vlada na predlog Evropske komisije junija 2013 predlagala, da državni zbor sprejme seznam 15 podjetij za razprodajo brez vsakih kriterijev – ali na željo bodočih kupcev?

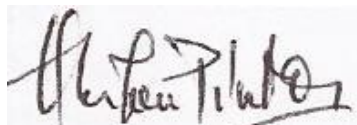
- c) Zakaj je vlada še zaostрила uredbo o izvajanju UKSB glede razlastnitvenja delničarjev in imetnikov podrejenih obveznic? So se za to zahtevo EU skrivale grožnje oz. pritiski – koga konkretno?
- d) Zakaj je vlada drugim delničarjem decembra 2012 in junija 2013 na skupščinah NKBM prepovedala dokapitalizacijo NKBM, čeprav je Povzetek prospekta 2007 skladno z zakonodajo zagotavljal prednostno pravico do vpisa novih delnic?
- e) Zakaj je vlada nekritično sprejela diktat Evropske komisije (e-sporočila med Franckom Dupontom in Mitjo Mavkom in podrejenimi) o razlastitvi imetnikov delnic in podrejenih obveznic s sprejemom novele zakona o bančništvu ZBan-1L, česar ni naredila nobena druga država v EU? Generalni pravobranilec Sodišča EU je 18. 2. 2016 v svojem sklepnem mnenju ugotovil, da Sporočilo o bančništvu držav članic ne obvezuje; preglede bank so leta 2013 vse članice prestavile na leto 2014.
- f) Zakaj vlada ni upoštevala mnenj domačih in tujih pravnikov, da so določbe ZBan-1L o razlastitvi imetnikov delnic in podrejenih obveznic v nasprotju z ustavo in človekovimi pravicami? Kdo je vladi tako svetoval ali od nje to zahteval?
- g) Zakaj je vlada malomarno sledila zahtevam uradnika Evropske komisije Francka Duponta? Zakaj niste poklicali predsednika komisije Barrosa in zahtevali sestanek z njim? Zakaj niste počakali na obravnavo dovoljenja EK za državno pomoč na Svetu EU 19. 12. 2013?
- h) Zakaj je vlada decembra 2013 podpisala zavezo za uničujočih 16 krovnih zahtev Evropske komisije o zniževanju bilančne vsote, zviševanju obrestnih mer, prodaji hčerinskih podjetij, zapiranju poslovalnic, odpuščanju zaposlenih itd., kar je pomenilo drastično zniževanje vrednosti bank in s tem njihove cene? Ali nam lahko posredujete kopijo teh zahtev?
- i) Ali ste bili seznanjeni s poročili o: ocenjevanju kakovosti aktive (AQR), hipotetičnih likvidacijskih vrednotenjih aktive na 35 % poštene vrednosti in stresnih testih (zlasti s tistimi 'od spodaj navzgor')? Ali nam jih lahko posredujete?
- j) Kdaj je vlada obravnavala pojasnil in obrazložitev Gorenjske in Celjske banke v zvezi z razvrednotenjem prenosa na DUTB? Kdo in kdaj je sprejel odločitev, da se zamenjata vodstvi teh dveh bank?

Za odgovore, ki jih pričakujemo do 12. 5. 2016 se vam vnaprej zahvaljujemo.

S spoštovanjem in pozdravi!

Koalicija civilne družbe za prenovo SINTEZA-KCD

Predsedujoči PS: Emil Milan Pintar

Prilogi:

- [ANALIZA poteka in ukrepov bančne sanacije](#)
- [SPISEK osnovnih gradiv in člankov](#)